

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Идентификациона
налепница

ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ

SRP

СРПСКИ ЈЕЗИК

КЊИЖЕВНОСТ И ЈЕЗИК

SRP IK-1 D-S039

SRP.39.SR.R.K1.20

40661

12

Празна страница

ОПШТА УПУТСТВА

Пажљиво прочитајте сва упутства и следите их.

Не окрећите страницу и не решавајте задатке док то не одобри дежурни наставник.

Налепите идентификационе налепнице на све испитне материјале које сте добили у сигурносној кеси.

Испит траје **90** минута.

Испред сваке групе задатака наведено је упутство за решавање.

Пажљиво га прочитајте.

Користите искључиво хемијску оловку која пише плавом или црном бојом.

Пишите читко. Нечитки одговори бодоваће се с нула (0) бодова. Ако погрешите приликом писања, погрешке ставите у заграда, прецртајте их и означите скраћеним потписом. **Забрањено је потписати се пуним именом и презименом.**

Када решите задатке, проверите своје одговоре.

Желимо Вам много успеха!

Ова испитна књижица има 20 страница, од тога 3 празне.

Ако сте погрешно означили одговор, исправите овако:

а) задатак затвореног типа

Исправно

Исправка погрешног одговора

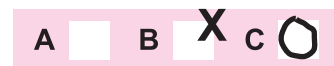

Преписан тачан одговор

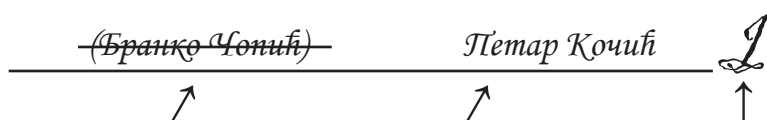

Скраћен потпис

Неисправно

б) задатак отвореног типа

Прецртан нетачан одговор у заградама

Тачан одговор

Скраћен потпис

Српски језик

Књижевност и језик

1. Задаци вишеструког избора

У следећим задацима тачан је само **један** од више понуђених одговора.
Тачне одговоре означите знаком **X** на листу за одговоре.

1. Када се јављају прва дела Светог Саве?

- A. крајем 10. века
- B. почетком 12. века
- C. почетком 13. века
- D. крајем 14. века

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

2. **ЗАДАТАК ИЗУЗЕТ**

3. Која се од наведених тврдњи односи на Манета, јунака романа „Зона Замфирова” Стевана Сремца?

- A. Представља неодговорност младих нараштаја.
- B. Припада чорбацијској породици, води лагодан живот.
- C. Сиромашан је и не бира средства да би дошао до циља.
- D. Типичан је представник друштвеног staleжа који је тек у успону.

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

SRP IK-1 D-S039

01

Српски језик

Књижевност и језик

4. Пажљиво прочитајте стихове песме „Туга у камену” Момчила Настасијевића:

„Све зове, –
остајем.
Кореном у камену
тузи затварам круг.”

Шта симболизује мотив корена у камену у наведеним стиховима?

- A. љубав према жени
- B. депресију и отуђеност
- C. тугу за прошлим временом
- D. везаност за земљу и огњиште

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

5. Који део **није** обавезан елеменат структуре словенске антитезе?

- A. питање
- B. инвокација
- C. негативан одговор
- D. позитиван одговор

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

6. Када девојке иду у хамам на купање по старом обичају описаном у роману „Нечиста крв” Борисава Станковића?

- A. пре удаје
- B. после удаје
- C. после славе
- D. пре рођендана

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

7. **ЗАДАТАК ИЗУЗЕТ**

SRP IK-1 D-S039

01

Српски језик

Књижевност и језик

8. Пажљиво прочитајте стихове из дела „Похвала кнезу Лазару“:

„Тиме су ти се обе жеље испуниле: и змију си убио, и мучења венац примио си од бога.“

Шта симболизује змија коју је Лазар убио?

- A. Грке
- B. Млечане
- C. Турке
- D. Угаре

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

9. Које је врсте песма „Женидба Милића барјактара“?

- A. епска
- B. балада
- C. романа
- D. митолошка

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

10. Пажљиво прочитајте следеће стихове:

„Све тањи дани у брдима,
Све ближе снегови прилазе;
А шуме силазе, силазе
У риђим и мрким крдима“

Које је врсте рима у наведеном одломку песме?

- A. парна
- B. укрштена
- C. леонинска
- D. обгрљена

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

SRP IK-1 D-S039

01

Српски језик

Књижевност и језик

11. ЗАДАТАК ИЗУЗЕТ	
12. ЗАДАТАК ИЗУЗЕТ	
13. Који је од наведених мотива повезан с војводом Момчилом, јунаком песме „Женидба краља Вукашина”? А. соко В. буздован С. коњ Шарац D. сестра Јевросима	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
14. Какав је игуман Теодор Милутиновић у делу „Живот и прикљученија” Доситеја Обрадовића? А. преке нарави В. поштен и благ С. користољубив D. побожан и строг	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
15. Који од наведених аутора припада епохи барокних тенденција у српској књижевности? А. Ђура Јакшић В. Лаза Костић С. Захарија Орфелин D. Бранко Радичевић	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
SRP IK-1 D-S039	 01

Српски језик

Књижевност и језик

<p>16. Која је од наведених књижевних врста карактеристична за период романтизма?</p> <p>A. поема B. житије C. комедија карактера D. филозофски роман</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>17. Која се од наведених тврдњи односи на фарсу?</p> <p>A. Заснива се на замени лица и неспоразуму у вези тока неке радње. B. Комична радња и заплет граде се на карактерној мани главног лика. C. Мање је позоришно дело простачког, вулгарног и комичног садржаја. D. Открива и приказује мане друштва, неке класе, епохе или генерације.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>18. Која се од наведених обележја односе на књижевност реализма?</p> <p>A. кићени стил и дидактичност дела B. мноштво „изама” и отклон од традиције C. тип сувишног човека и буђење националне свести D. објективност приповедања и доминација прозних врста</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>19. Пажљиво прочитајте стихове из „Горског вијенца” Петра Петровића Његоша:</p> <p>„Св’јет је овај тиран тиранину а камо ли души благородној! Он је состав паклене неслоге:”</p> <p>Чиме је условљено схватање живота игумана Стефана?</p> <p>A. јуначким искуством B. познавањем људске природе C. учествовањем у преговорима D. путовањем у Млетачку републику</p>	
<p>SRP IK-1 D-S039</p> <div> 01</div>	

Српски језик

Књижевност и језик

<p>20. У којем се манастиру замонашио Доситеј Обрадовић?</p> <p>A. Гргетег B. Јазак C. Крушедол D. Хопово</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>21. Пажљиво прочитајте стихове песме из збирке „Ђулићи увеоци” Јована Јовановића Змаја:</p> <p>„Пођем, клецнем, идем, застајавам, шеталицу сату задржавам; јурим, бежим, ка’ очајник клети, зборим речи, речи без памети: „Не сме нам умрети!”</p> <p>Какав се ефекат постиже нагомилавањем глагола кретања у наведеним стиховима?</p> <p>A. Дочарава се очај лирског субјекта. B. Остварује се утисак монотоније живота. C. Илуструје се кашњење лирског субјекта. D. Остварује се утисак скучености простора.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>22. ЗАДАТАК ИЗУЗЕТ</p>	
<p>SRP IK-1 D-S039</p>	 01

Српски језик

Књижевност и језик

23. Пажљиво прочитајте стихове песме „Наслеђе” Милана Ракића:

„Ја осећам ипак, испод свежих грана
И калема нових, да, ко некад јака,
У корену старом струји снажна храна,
Неисцрпна крепост старинских јунака.”

Која стилска фигура истиче важност наслеђа у наведеним стиховима?

- A. иронија
- B. контраст
- C. парадокс
- D. хипербола

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

24. Која се од наведених тврдњи односи на симболику црног детета у приповеци „Глава шећера” Милована Глишића?

- A. Предсказује болест и несрећу.
- B. Побуђује носталгију за детињством.
- C. Представља Раданов терет и пропаст.
- D. Подсетник је на Раданову напуштену децу.

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

25. Која се од наведених тврдњи односи на песму „Плава гробница” Милутина Бојића?

- A. Велича мир и слободу.
- B. Настала је у периоду барока.
- C. Посвећена је жртвама Косовског боја.
- D. Одликује се свечаним реторичким тоном.

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

26. Како се зове сатиричка приповетка Радоја Домановића у којој „власт жигосе грађане а грађани се просто утркују да буду жигосани”?

- A. „Вођа”
- B. „Смрт”
- C. „Данга”
- D. „Страдија”

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

SRP IK-1 D-S039

01

Српски језик

Књижевност и језик

<p>27. Како се зове песма Симе Пандуровића која изражава контраст између песимистичности и љубави према домовини?</p> <p>A. „Светковина” B. „Родна грудa” C. „Стари ратници” D. „Војнички растанак”</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>28. Који песник, повратник с фронта у Галицији, пева о ратном хаосу и пустоши након рата?</p> <p>A. Милутин Бојић B. Душан Васиљев C. Бранко Миљковић D. Момчило Настасијевић</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>29. Који се од наведених описа односи на парадокс?</p> <p>A. фантастична и искривљена слика стварности B. повезивање појмова који противрече један другоме C. фигура у којој је дословно значење речи прикривено D. емоционално обојено питање које у себи садржи одговор</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>30. На шта се односи стих „можда спава са очима изван сваког зла” из песме „Можда спава” Владислава Петковића Диса?</p> <p>A. смрт B. живот C. болест D. безбрижност</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>31. Која је од наведених реченица правописно и граматички исправна?</p> <p>A. Требамо да чувамо природу. B. Највише волим гумене бонбоне. C. Наћи ћемо се у Улици краља Милана. D. Све је мање обожаваоца црнобелих филмова.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>SRP IK-1 D-S039</p>	<div> 01</div>

Српски језик

Књижевност и језик

<p>32. У којем се од наведених парова акценат не налази на истоме слогу у оба облика речи?</p> <p>A. ћевап – ћевапи B. салата – салате C. сендвич – сендвичи D. чоколада – чоколаде</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>33. У којем је падежу именица у реченици: Сутра путујемо у Београд?</p> <p>A. у дативу B. у локативу C. у акузативу D. у номинативу</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>34. Која је од наведених речи изграђена комбинацијом слагања и извођења?</p> <p>A. потпис B. двокорак C. превозник D. даноноћни</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>35. У којој од наведених реченица именица пријатељица врши функцију атрибута?</p> <p>A. Ово је моја пријатељица. B. Често идем код пријатељице. C. Стан моје пријатељице је близу. D. Много волим своју пријатељицу.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>36. Који од наведених фразеологизама означава пропуштену прилику?</p> <p>A. коцка је бачена B. кад на врби роди грожђе C. дошла маца на вратанца D. прошла баба с колачима</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>

SRP IK-1 D-S039

01

Српски језик

Књижевност и језик

<p>37. Који је од наведених парова речи у антонимном односу?</p> <p>A. сан – јава B. прст – рука C. ученик – ђак D. животиња – лав</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>38. Како се зове функционални стил којим су написани закони, а његова су главна обележја шаблонизованост и недвосмисленост?</p> <p>A. научни B. публицистички C. административни D. књижевноуметнички</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>39. Којој групи словенских језика припада српски језик?</p> <p>A. јужнословенској B. западнословенској C. источнословенској D. севернословенској</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>40. Која је од наведених тврдњи о славеносрпском језику истинита?</p> <p>A. Улази у употребу у 9. веку. B. Настао је мешањем више језика. C. Његови творци су Ћирило и Методије. D. И данас је службени језик Српске православне цркве.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>SRP IK-1 D-S039</p>	
<p> 01</p>	

Српски језик

Књижевност и језик

2. Задаци кратког одговора

На следеће задатке одговорите кратким одговором (од највише четири речи).
Одговоре упишите **искључиво** на предвиђено место у испитној књижици.
Не испуњавајте простор за бодовање.

41. Како се зове дело Исидоре Секулић у којем су људи и лепота фјурова описани стилски богатим језиком?

0 ☐
1 ☐

бод

42. Која се стилска фигура јавља у стиху „твоја се срећа родила” у народној песми „Виша је гора од горе”?

0 ☐
1 ☐

бод

43. Како се зове манастир на Светој Гори који су подигли Свети Сава и Свети Симеон?

0 ☐
1 ☐

бод

44. Како се зове песник из периода романтизма који користи кованице попут „хридовит”, „небесница”, „безњеница” и „приновак”?

0 ☐
1 ☐

бод

SRP IK-1 D-S039

02

Српски језик

Књижевност и језик

<p>45. Које је боје вук у очима дједа Рада у „Башти слезове боје” Бранка Ћопића?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>46. Како се зове српски песник, претеча симболизма, који се сматра мајстором дескриптивне лирике, а познат је по јесењим и зимским пејзажима?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>47. Којем циклусу епских народних песама припада песма „Ропство Јанковић Стојана”?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>48. Како се зове књижевни критичар који је у предговору „Антологије новије српске лирике” утемељио поетику српске модерне?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>49. Како се зове аутор „Славеносербског магазина”?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>SRP IK-1 D-S039</p> <p> 02</p>	

Српски језик

Књижевност и језик

<p>50. Шта Пипо и Ивона осећају једно према другом у делу „Људи говоре” Растка Петровића?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>51. Како се зове главни јунак комедије „Тврдица” Јована Стерије Поповића?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>52. Кога лукави Давид Штрбац доводи пред суд у сатири Петра Кочића?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>53. Како се зове хајдук чију је биографију написао Вук Стефановић Караџић?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>54. Како се зове приповетка Лазе Лазаревића у којој се критикује однос власти према ратним инвалидима?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>SRP IK-1 D-S039</p>	<div><p>02</p></div>

Српски језик

Књижевност и језик

55. ЗАДАТАК ИЗУЗЕТ

Пажљиво прочитајте реченицу и одговорите на следећих пет питања:

Ако чиниш добро, не ударај у велико звоно.

56.1. Која је гласовна промена извршена у примеру **добар – добро**?

0 ☐
1 ☐

бод

56.2. Како се зове глаголски начин изражен глаголом **ударати** у наведеној реченици?

0 ☐
1 ☐

бод

56.3. Какви су по виду глаголи у наведеној реченици?

0 ☐
1 ☐

бод

SRP IK-1 D-S039

02

Српски језик

Књижевност и језик

<p>56.4. Како гласи неизречени субјекат у наведеној реченици?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>56.5. Које је врсте по значењу наведена зависно-сложена реченица?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>SRP IK-1 D-S039</p> <div><p>02</p></div>	

Празна страница

Празна страница

